

Kooskõlastustabel sotsiaalkaitseministri 21. detsembri 2015. a määruse nr 65 „Erihoolekandeteenuste rahastamine“ muutmise eelnõu juurde

Märkuse esitaja	Märkuse sisu	Kommentaar märkusele
Rahandusministeerium	Kooskõlastatud märkusteta	
MTÜ Erihoolekandeteenuste Pakkujate Liit	MTÜ Erihoolekande Pakkujate Liit kooskõlastas määruse muutmise. Äärmiselt vajalik on, et ka kõigi teiste teenuste pearaha tõusuks leitakse järgnevateks aastateks eelarvest vahendeid, sest kõik teenused on alarahastatud ja teenusosutajad ei suuda oma kohustusi kvaliteetselt täita. Töötajate leidmine madala töötasuga muutub igapäevaselt järjest kriitilisemaks ja töötajate voolavus suuremaks ning teenuse osutamise jätkusuutlikkus sellise rahastuse puhul on kaheldav. Loodame, et leiate jõudu rahastuse suurendamise läbirääkimistel.	Täname arvamuse eest.
Eesti Puuetega Inimeste Koda	Erihoolekande valdkond tervikuna on pikaajaliselt alarahastatud ning senine rahastamis- ja korraldusloogika ei võimalda tagada teenuste kättesaadavust ega kvaliteeti. 2025 ilmunud Riigikontrolli auditi andmetel aastatel 2018–2024 on järjekorrad ligi kahekordistunud ning teenuste kättesaadavus oluliselt halvenenud. EPIKoda peab positiivseks, et olemasoleva erihoolekande eelarve piires suunatakse vahendeid kasutamata teenuskohtadelt teenusele, mille järele on suur ja kiireloomuline vajadus. EPIKojale teadaolevalt on vähendatavad kogukonnas elamise ja ööpäevaringse erihooldusteenuse kohad püsinud täitmata, kuna teenusevajajad ei ole soovinud konkreetsetes asukohtades asuvaid kohti kasutada. Kui vähendatavad kogukonnas elamise ja ööpäevaringse erihooldusteenuse kohad on püsinud täitmata seetõttu, et need ei vasta teenust vajavate inimeste	Täname positiivse tagasiside eest eelnõuga kavandatavatele muudatustele. Nõustume, et erihoolekande rahastamise suurendamine peab olema jätkuvalt riigieelarve läbirääkimistel prioriteet, et abi vajavad inimesed ei jääks aastateks teenust ootama. Oleme RES 2027–2030 tegemise raames taotlenud täiendavaid vahendeid erihoolekande rahastamiseks.

	tegelikule nõudlusele või asukohavajadusele, on selline ümberkorraldus põhjendatud. Samas näitab olukord laiemat vajadust planeerida erihoolekandeteenuste mahtu ja paiknemist tegeliku piirkondliku nõudluse järgi. Eelnõu seletuskirja kohaselt ootas 2026. aasta juuni lõpu seisuga ööpäevaringset erihooldusteenust autismispektrihäirega inimestele, kellel esineb pidev ja intensiivne äärmuslikult kahjustav käitumine, 38 inimest. Samal ajal on Eestis vaid 12 sellist teenuskohta. Riigikohtu halduskolleegium on oma 20.04.2026 otsusega nr 3-24-713/36 kinnitanud, et kui inimene vajab erihooldekodu kohta, siis peab riik selle talle kindlustama. Abivajajat ei tohi panna lõputusse ootejärjekorda, viidates rahapuudusele ja kohanappusele. Valitsus peab planeerima erihoolekandesse rahastuse, mis võimaldab hinnatud teenusevajaduse rahuldada mõistliku aja jooksul, et kõik abi vajavad inimesed saaksid õigel ajal teenusele, sh on oluline, et teenuskohad loodaks kogukondadesse, kus inimesed ka päriselt elavad. EPIKoda toetab ööpäevaringse autistide teenuse maksimaalse maksumuse tõstmist, mis aitab tagada paremini vajadustele vastava teenuse. Teenusesaajate ja nende pere vaates on oluline, et teenuseosutaja, kes teenust osutab, omaks hästi juhendatud ja ühtesete töövõtetega meeskonda. Väga suure toevajadusega intellekti- ja autismispektrihäirega inimeste toetamine eeldab kogenud spetsialiste, koolitatud meeskonda ja järjepidevust. Oluline on, et teenuskohad asuksid elukoha ja lähedaste lähedal, mis võimaldab peresidemete hoidmist. Erihoolekandeteenus peab toetama inimese väärikust ja võimalikult tavapärast elu kordusarnases keskkonnas. Erihoolekande rahastamise suurendamine peab olema jätkuvalt riigieelarve läbirääkimistel prioriteet, et abi vajavad inimesed ei jääks aastateks teenust ootama.	
Eesti Hoolekandeaasutuste Liit	EHAL ei toeta määruse 65. muutmise eelnõu.	Mittearvestatud. Nõustume, et määruse muudatus puudutab ühe konkreetse sihtgrupi, pideva ja intensiivse äärmuslikult

	Põhjendus; määruse muudatus ei paranda üldist erihoolekandeteenuste kättesaadavust, vaid eelistab ainult üht sihtgruppi osaliselt ja annab eelise riigile kuuluvale aktsiaseltsile.	kahjustava käitumisega autismispektri häirega täisealiste isikute ööpäevaringse erihooldusteenuse kättesaadavust, kuid ei lahenda üldist erihoolekande rahastuse ja kättesaadavuse kriitilist olukorda. Samas peame oluliseks, et kiireloomulise ja suuremahulise abivajadusega sihtgrupi jaoks oleks täiendavat 12 teenuskohta võimalik luua ja vastava teenuse rahastamise määra tõsta. Muudatus ei anna eelist riigile kuuluvale aktsiaseltsile, kuna 12st kohast 6 pakub riigile kuuluv aktsiaselts, aga ülejäänud 6 tellitakse teiselt teenuseosutajalt.
	ÕEaut teenuse analüüs on ebamõistlikult lühikese perioodi (juuni-juuli26a.) tulemus ja pole arvestanud määruse muutmise mõju teiste teenuste kättesaadavusele. Ülikiire määruse muutmise otsus väljastab erihoolekandeteenuse osutajate laialdasemat kaasamist. Määrus 65. muutmise ebamõistlikult väike ajaperiood loob lubamatu pretsedendi, tuntavalt kallimat erihoolekandeteenust saab osutada <u>ainult</u> riigile kuuluv aktsiaselts.	Mittearvestatud. ÕEaut teenust ei osuta ainult AS Hoolekandeteenused. Kavandatavad 12st teenuskohast pooli on kavandatud pakkuma AS Hoolekandeteenused ning pooli mõni muu erihoolekandeteenuste pakkuja. Pideva ja intensiivse äärmuslikult kahjustava käitumisega autismispektri häirega inimestele teenusvajaduse kiireloomulisusest ja teenuskohtade loomise vajadust on Sotsiaalkindlustusamet kavandanud juba 2025. aasta lõpust ning suhelnud ka teenuseosutajatega teenuskohtade loomise võimaluste osas. Tegemist ei ole kiireloomuliselt tekkinud vajadusega.
	Määruse 65 muutmise mõju ei paranda erihoolekandeteenuse kättesaadavuse kriisi, vaid jagab olemasoleva raha ringi, mis on ebamõistlik ja lühinägelik.	Mittearvestatud. Määruse muudatus jääb eelarve piiresse, kuid võimaldab tänased eelarvevahendid kasutada tõhusamal moel. Muudatus lahendab 12 keeruka ja kiireloomulise autismispektrihäirega

		inimese teenusvajaduse. Nõustume, et määruse muudatus parandab küll ühe sihtgrupi olukorda, kuid ei lahenda kogu erihoolekande rahastuse terviklikku olukorda.
	Määruse 65. muutmine on kiireloomuline ainult tänu Tallinna Halduskohtu otsusele. Määruse kiireloomuline muutmine kohtu otsuse põhjal loob pretsedendi, mille tulemusena levib Erihoolekandeteenuste taotlemine läbi kohtute , mis omakorda tõstab kohtute töökoormust ja riigi raha suunamist vaidlustele, mitte erihoolekandeteenuste arendamisele.	Teadmiseks võetud. Kohtuotsus on Sotsiaalkindlustusametile täitmiseks. Samas 12 autismispektrihäirega inimesele teenuskoha loomine oli planeeritud Sotsiaalkindlustusametil juba 2025. aasta lõpus, tegemist ei ole kiireloomulise otsusega
	EHAL teeb ettepaneku erihoolekandespetsialiste koolitada Haridus- ja Teadusministeeriumi rahastusel , mitte niigi ebapiisava erihoolekande rahastusest.	Teadmiseks võetud. Erihoolekande muudatuste kavandamisel arvestame ettepanekutega vaadata üle tegevusjuhendajate koolituse korraldamine tervikuna.